

Department of Horticulture

S.M.D.M. Mahavidyalaya, Kalamb

Agro-Information Center (AIC)-Kalamb

Shikshan Maharshi Dnyandeo Mohekar Mahavidyalaya Kalamb

Tal. Kalamb Dist. Osmanabad

Department of Horticulture

(Academic Year 2018-19)

Activity Report of World Soil Conservation Day

Name: Celebration of World Soil Day- Guest lecture

Title :	Celebration of World Soil Day - Guest lecture
Date	05/12/2018
Time	11 a.m to 1 p.m
Faculty Department/	Horticulture
Organised By	Agro-Information Center (AIC) Kalamb and Department of Chemistry, Botany and Chemistry
Coordinator Name and Faculty presented	Mr. Lohakare J – Coordinator Mrs. Mukhedkar A.R. Mr. Chandore H.D. Mrs. Medakkar Dr. Dighade Vinod, Marketing Manager, RCF Ltd.
Venue	Department of Botany
Number of Participants	32 students and 5 Teachers
Total Estimation :	55,500
Finance Management:	Collection from students
Nature of Activity:	Academic and Extracurricular/ Environmental
Activity	Guest Lecture of Dr. Dighade Vinod, Marketing Manager, RCF Ltd. Showing of soil health report and their analysis

Summary of Report World Soil Conservation Day

Topic/ Subject of the Activity	Celebration of World Soil Day- Guest lecture
Objective for conducting activity	<ol style="list-style-type: none">1. To make awareness about the importance of soil2. To learn the soil conservation technique3. To know the importance of soil testing and their analysis4. To know the importance of nutrient in crops5. To solve doubts by asking questions to experts
Methodology	<ol style="list-style-type: none">1. Guest lecture2. Question and answer session
Out Come	<ol style="list-style-type: none">1. Students get information of soil and their importance in conservation point of view2. Students can learn the skills of soil sampling techniques3. Students get information about the nutrients in crops growth4. Students has clear their doubts of application of fertilisers in their own field5. Students are aware about the types of fertilisers
Topic covered under this activity	<ol style="list-style-type: none">1. Importance of soil and their conservation2. Importance of soil testing and their methods3. Importance of the nutrients for the growth of crop

Project Coordinator
Department of Horticulture
S.M.D.M. M. Kalamb

Head of Department
Department of Horticulture
S.M.D.M. M. Kalamb

NAAC Coordinator
IQAC Cell
S.M.D.M. M. Kalamb

Principal
S.M.D.M. M. Kalamb

Photography of Celebration of World Soil Day

Lecture delivered by the Dr. Dighade Vinod, Marketing Manager, RCF Ltd. Osmanabad

Students are taking information of soil testing and their conservation.

Soil Health Report

राष्ट्रीय केमिकल्स अॅण्ड फर्टिलायझर्स लिमिटेड
(भारत सरकार चा उपक्रम)

प्रियदर्शिनी, इस्टर्न एक्सप्रेस हाइवे, सायन, मुंबई - ४०० ०२२.

जमिनीची आरोग्य पत्रिका

मातीचा नमुना क्रमांक	N152018001868	दिथता	06/08/2018	पावून	06/08/2019	उपज	
जिल्हा-याची माहिती	पयोगवाळेचे नाव		राष्ट्रीय केमिकल्स अॅण्ड फर्टिलायझर्स लिमिटेड, प्रियदर्शिनी, इस्टर्न एक्सप्रेस हाइवे, सायन, मुंबई - ४०० ०२२.				
नाव	हर्षमन भादुर बाघ	माती परीक्षण अहवाल					
याच	फोलेवाडी						
वोपट	क	घटक	मूल माप	जमिनीत आवश्यक प्रमाण	प्रमाण	निष्कर्ष	
ताळवता	उत्मानाबाद	1	सामू (pH)	6.00 - 8.00	7.9	योग्य	
जिल्हा	उत्मानाबाद	2	पाण्यात विरघळणा-या क्षारचे प्रमाण (EC)	डीएस/एम	0.00 - 1.00	0.12	योग्य
राज्य	महाराष्ट्र	3	मॅग्नेशियम कमी (OC)	%	0.41 - 0.80	0.3	कमी
पिन कोड		4	उपलब्ध नत्र (N)	किगो/हेक्टर	31 - 65	4.48	काय कमी
आधार काढे क्रमांक		5	उपलब्ध फॉस्फोरस (P)	किगो/हेक्टर	180 - 300	235	बहुता
मावईल/दरम्यनी व		6	उपलब्ध पोटॅशियम (K)	किगो/हेक्टर			
मातीच्या नमुन्याचे विवरण		7	उपलब्ध सल्फर (S)				
मातृम एकाच क्षेत्राची तारीख	06/08/2018	8	उपलब्ध जल (Zn)	पीपीएम	0.60		
मज्जे क्रमांक	238	9	उपलब्ध बोरॉन (B)				
जोराचे माप		10	उपलब्ध लोह (Fe)	पीपीएम	4.50		
जेनेरल डीपथक		11	उपलब्ध मँगनीज (Mn)	पीपीएम	2.00		
पु विमर्श आधा	मराठा	12	उपलब्ध कॉपर (Cu)	पीपीएम	0.20		
वापरित जिमिनीत जोडत	वागायत						

क	घटक	माती अनुप्रयोग जिफरस किगो/एकर	क	पिकाचे नाव व जाती	मदरु उपज	मॅग्नेशियम डीएस/एकर	नत्र स्ट्रुव्ड पॉलाय माती परीक्षी क्रमांक
1	मॅग्नेशियम (मॅग्नेशियम सल्फेट)		1	सोयाबीन			0
2	जल (डिपथक सल्फेट)						उज्वला यूरिया (किगो/एकर)
3	बोरॉन (बोरॉन)						सुफला 15.15.15
4	लोह (फेरस सल्फेट)						सुपर फॉस्फेट
5	मँगनीज (मँगनीज सल्फेट)						कॅल्स
6	कॉपर (कॉपर सल्फेट)						
मातृम एकाच क्षेत्राची तारीख							
1	माहकोला (2.5 किगो/हेक्टर)	500 किगो					
2	सुफला 15.15.15 फॉस्फोरस (8.5) सुपर/हेक्टर	1 किगो					
3	जिफरस मज्जे (डिपथक जल 238)	500 किगो					

जमिनीची आरोग्य पत्रिका व खत शिफारशी अहवाल

माती परीक्षण व त्याचे महत्त्व : भरघोस व उत्तम दर्जाच्या उत्पादनाकरिता माती ह्या माध्यमातून अन्नद्रव्यांची संतुलित व योग्य प्रमाणात उपलब्धता होणे जरूरीचे असते. यास्तव मातीमधील उपलब्ध अन्नद्रव्यांचे प्रमाण तपासणे जरूरीचे असते. पिकांना जमिनीतील कमी असलेल्या अन्नद्रव्यांचा पुरवठा माती परीक्षणाच्या आधारे काढून खतांमार्फत समतोल प्रमाणात देता येतो. जमीन नापीक, आम्लविलययुक्त, क्षारयुक्त असल्यास मातीचे परीक्षण व उपाय योजना करणे शक्य होते. थोडक्यात मातीपरीक्षणामुळे आपल्याला जमिनीची सुपिकता टिकविता येते.

जमिनीचा आम्लविलय निर्देशांक (सामू) व पीक उत्पादन : जमिनीचा सामू ६ ते ८ च्या दरम्यान असावा जेणेकरून पिकाची वाढ व उत्पादन योग्य प्रमाणात होते.

कमी झालेला सामू कसा वाढवावा : सामू ६ पेक्षा कमी असल्यास शिफारशीनुसार चुन्याची मात्रा वापरल्याने सामू ६ ते ८ च्या दरम्यान आणता येतो.

वाढ झालेला सामू कसा कमी करावा : सामू ८.५ पेक्षा जास्त असल्यास शिफारशीनुसार जिप्सम वापरावे. जिप्समचा वापर केल्याने सामू ६ ते ८ च्या दरम्यान आणता येतो. विल जमिनीवर जिप्सम व जेणखत पसरून शेताची नांगरणी करावी. जमिनीच्या उतारानुसार समांतर चर काढून पाण्याचा निचरा चांगला होईल अशी काळजी घ्यावी. क्षारयुक्त जमिनीच्या पृष्ठभागावर पांढऱ्या रंगाचे क्षारांचे थर दिसतात. अशा जमिनीवरील क्षार खरवडून टाकावेत. हिरवळीच्या खतासाठी ताग, रूच, शेवरी यासारखी पिके घेऊन फुलावर येताच जमिनीत गाडावीत. सुरवातीच्या काळात विलतेला दाद देणारी पिके घ्यावीत.

पाण्यात विरघळणारे जमिनीतील क्षार : जमिनीतील अति क्षारामुळे पिकांची व मुळांची वाढ खुंटते होऊन पीक उत्पादनावर विपरीत परिणाम होतो.

जमिनीतील नत्र अन्नद्रव्याची उपलब्धता : जमिनीतील सैद्ध्य कमी या घटकावरून नत्राच्या उपलब्धतेबाबत प्रमाण ठरविले जाते. सैद्ध्य कमीचे प्रमाण कमी असल्यास सोबत दिलेल्या मातीपरीक्षण अहवाल शिफारशीनुसार खते घावीत. नत्राच्या उपलब्धतेमुळे पीक हिरवेगार राहते. प्रकाश संश्लेषणाची क्रिया चांगली होते. पीक पिवळे पडत नाही.

जमिनीतील स्फुट अन्नद्रव्याची उपलब्धता : स्फुट अन्नद्रव्यामुळे पीक व मुळांची वाढ, स्फुटे, पीक परिपक्वता चांगली होते. जमिनीतील उपयुक्त स्फुट जिवाणूंची वाढ होते.

जमिनीतील फॉस्फोरस अन्नद्रव्याची उपलब्धता : फॉस्फोरस अन्नद्रव्यामुळे पिकांची वाढ जोरदार होते व पिके तजेलवार राहतात. पिक पिकांची वाढ जोरदार होते व पिके तजेलवार राहतात. पिक उत्पादनाची प्रत सुधारते.

सोबत दिलेल्या अहवाल शिफारशीनुसार अन्नद्रव्य / खतांची मात्रा ठरविल्या घावी. माती परीक्षणपत्र अवलंबून आहे.

प्राथमिक नमुना घेण्यावर अवलंबून आहे.

महाराष्ट्र राज्यात आरोग्य केंद्रे, अहमदनगर व मुंबई (स्वातंत्र्य) सोफला सुकिया अहमद, कोल्हापूर, अहमदनगर व मुंबई (स्वातंत्र्य) किराच्या (उद्योगशाळा), नांदेड, सायन, लोहगा (दि. लातूर) (स्वातंत्र्य) अहमदनगर या प्राथमिकशाळांमार्फत केलेली आहे.

खत अहवाल तितरतत पिकांसाठी ३ वर्षे चर कायदा पिकांसाठी ३ वर्षे चर कायदा घावीत.

सुफला सुकिया अहमद, कोल्हापूर, अहमदनगर व मुंबई (स्वातंत्र्य) किराच्या (उद्योगशाळा), नांदेड, सायन, लोहगा (दि. लातूर) (स्वातंत्र्य) अहमदनगर या प्राथमिकशाळांमार्फत केलेली आहे.

राष्ट्रीय किसान केंद्र (टोल फ्री)
१८००-२२-२०४४
www.kisanmanch.com

खतांच्या शिफारशी

सिटी कंपोस्ट / सैद्ध्य खते (टन / एकर)	• जमीन तयार करताना.
जिप्सम (टन / एकर) विलयुक्त जमिनीसाठी	• वर्षातून एकदा - जमीन तयार करताना.
चुना (टन / एकर) आम्लयुक्त जमिनीसाठी	• वर्षातून एकदा - जमीन तयार करताना.
उज्वला यूरिया (किगो / एकर)	• पिकांच्या शाखीय वाढीच्या ३० ते ४५ दिवसांनी.
सुफला १५:१५:१५ (किगो / एकर)	• पेरणीच्या किंवा लावणीच्या वेळेस.
	• ऊसासाठी रासायनिक खतांची मात्रा शिफारशीनुसार लागवडीच्या वेळी, लागवडी नंतर ६ ते ८ आठवड्यांनी, १२ ते १४ आठवड्यांनी, १८ ते २० आठवड्यांनी विभागून घावी.
एसएसपी (किगो / एकर)	• पेरणीच्या किंवा लावणीच्या वेळेस.
डीएपी (किगो / एकर)	• पेरणीच्या किंवा लावणीच्या वेळेस.
एमओपी (किगो / एकर)	• पेरणीच्या किंवा लावणीच्या वेळेस.
सुजला (फोलिअर / ड्रिप) (किगो / एकर)	• पिकांच्या शाखीय वाढीची अवस्था.
माहकोला (मिटर / एकर)	• पिकांच्या शाखीय वाढीची अवस्था.
बायोला - जैविक खते (मिटर / एकर)	• बियाणे प्रक्रिया करताना किंवा मातीत मिसळून.

॥ पिकातील अन्नद्रव्यांचा अभाव ॥

अन्नद्रव्यांचा अभाव उत्पादनावरून शिफारशीनुसार घ्यावे

पिकातील अन्नद्रव्यांचा अभाव

नत्र (N) अभाव

- पिकाच्या वरच्या भागात पिवळी/हिरवी रंग बदल.
- पिकाच्या वरच्या भागात पिवळी/हिरवी रंग बदल.
- पिकाच्या वरच्या भागात पिवळी/हिरवी रंग बदल.

फॉस्फोरस (P) अभाव

- पिकाच्या वरच्या भागात पिवळी/हिरवी रंग बदल.
- पिकाच्या वरच्या भागात पिवळी/हिरवी रंग बदल.
- पिकाच्या वरच्या भागात पिवळी/हिरवी रंग बदल.

पोटॅशियम (K) अभाव

- पिकाच्या वरच्या भागात पिवळी/हिरवी रंग बदल.
- पिकाच्या वरच्या भागात पिवळी/हिरवी रंग बदल.
- पिकाच्या वरच्या भागात पिवळी/हिरवी रंग बदल.

सोबत दिलेल्या अहवाल शिफारशीनुसार अन्नद्रव्य / खतांची मात्रा ठरविल्या घावी. माती परीक्षणपत्र अवलंबून आहे.

प्राथमिक नमुना घेण्यावर अवलंबून आहे.

महाराष्ट्र राज्यात आरोग्य केंद्रे, अहमदनगर व मुंबई (स्वातंत्र्य) सोफला सुकिया अहमद, कोल्हापूर, अहमदनगर व मुंबई (स्वातंत्र्य) किराच्या (उद्योगशाळा), नांदेड, सायन, लोहगा (दि. लातूर) (स्वातंत्र्य) अहमदनगर या प्राथमिकशाळांमार्फत केलेली आहे.

खत अहवाल तितरतत पिकांसाठी ३ वर्षे चर कायदा पिकांसाठी ३ वर्षे चर कायदा घावीत.

सुफला सुकिया अहमद, कोल्हापूर, अहमदनगर व मुंबई (स्वातंत्र्य) किराच्या (उद्योगशाळा), नांदेड, सायन, लोहगा (दि. लातूर) (स्वातंत्र्य) अहमदनगर या प्राथमिकशाळांमार्फत केलेली आहे.

Department of Horticulture

S.M.D.M. Mahavidyalaya, Kalamb

Agro-Information Center (AIC)-Kalamb

**Shikshan Maharshi Dnyandeo Mohekar Mahavidyalaya Kalamb
Tal Kalamb Dist Osmanabad**

Department of Horticulture

Feedback Form on Departmental Activity
(Filled feedback form, send to dpthorti@gmail.com)

Name of the Student:-----Sex (M/F): -----

(प्रशिक्षणार्थ्याचे नाव)

(पुरुष/स्त्रि)

Address: ----- Mobile ..-----

पत्ता (गावाचे नाव)

(मोबाइल नंबर)

Participant are required to rate the courses on the following attributes using the 4 -point scale shown. [Tick (✓) in the relevant cell] (योग्य त्या ठिकाणी बरोबरची (✓) खून करावी) (सहभागी प्रशिक्षणार्थ्यांने खाली दिलेल्या प्रमाणे गुणांकन करणे)

अतिशय चांगले
A-3 marks (3 गुण)

चांगले
B-2 marks (2 गुण)

समाधानकारक
C-1 Marks (1 गुण)

असमाधानकारक
D- 0 marks (0 गुण)

Name of the Event: -----

(उपक्रमाचे नाव)

Parameters (विषयघटक)	A Very Good अतिशय चांगले (4 गुण)	B Good चांगले (4 गुण)	C Satisfactory समाधान कारक (4 गुण)	D Unsatisfactory असमाधानकारक (4 गुण)
1. Knowledge base of the educational Tour (as perceived by you) (सहलीसाठी केलेली विषयाची निवड)				
2. Communication Skills (in terms of articulation and comprehensibility) of teachers/ instructors (कार्यशाळेतून मिळालेले ज्ञान)				
3. Communication Skills (in terms of articulation and comprehensibility) of teachers (विषयतज्ञांचे भाषणकौशल्य)				
4. Overall planning of the Program/				

Workshop/Training (एकूण कार्यशाळेचे केलेले नियोजन)				
5. Interest generated by the teacher and faculty at visiting centre (विषयतज्ञांनी विषयास अंनसरून केलेली सकारात्मक वातावरण निर्मिती)				
6. Practical utility of Program/ Workshop/Training (विषयाची व्यवहारिकता आणि उपयोगिता)				
7. Ability to integrate content with other courses (विशयतज्ञांनी केलेले माहितीचे संकलनकौशल्य)				
8. Accessibility of the teacher in and out of the class (includes availability of the teacher to motivate further study and discussion outside class) (विशयतज्ञांचे विषयाबदल असलेले ज्ञान व विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे व असलेली विषयतज्ञांची उपलब्धता)				
9. Arrangement of visiting spot/ projects / Field Visit/ Lab Visit. Etc (सहलीसाठी आयोजित केलेली प्रयोगशाळा, प्रकल्प किंवा शिवार भेट)				
10. Provision of sufficient time for feedback (अभिप्राय जाणून घेण्यासाठी दिलेला कालावधी)				
Overall rating (Out of 30) एकूण गुणांकन (30 पैकी)				

11. If you have other comments to offer on the event and the instructor you may do so below or on a separate sheet.

(इतर अभिप्राय नोंदवायचा असल्यास खालील जागेत थोडक्यात माहिती भरावी)

Name and Sign of the participant
(प्रशिक्षणार्थ्याची नाव आणि स्वाक्षरी)